

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Олена ГРИБАНОВА

2025

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА**

**підготовки фахових молодших бакалаврів
галузі знань: 24 Сфера обслуговування
спеціальності: 242 Туризм і рекреація
освітньо-професійної програми: туристичне обслуговування**

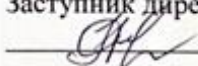
Укладач/Укладачі: Олена ПРИЛИПКО, Паталія ЯЦУК

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії туризму та
фізичного виховання
Протокол № 1 від «28» серпня 2025
Голова ЦК

 Анна БАГОРКА

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «17» вересня 2025
Заступник директора з НМР

 Альона ХОДАКОВСЬКА

2025 рік

Вступ

Проходження здобувачами фахової передвищої освіти з виробничої практики здійснюється відповідно до ОПП Туристичне обслуговування та графіка навчального процесу з відривом від загального навчального процесу й безпосереднім перебуванням у сфері діяльності підприємства. І передбачає такі етапи практики. Підготовчий що передбачає ознайомлення з програмою практики, її метою та завданням, методичними матеріалами до її проходження. Відвідування вступної конференції. Проходження інструктажу з техніки безпеки. Ознайомлення з місцем практики через загальний доступ до інформації в Інтернеті (специфіка, місія, завдання, напрями діяльності, послуги). Складання індивідуального плану практики та розробки пропозицій до індивідуального завдання результати якого мають бути висвітлені у курсовому дослідженні.

Другий етап – це робота безпосередньо в установі, організації, підприємстві, громаді, що полягає у вивченні її структури та технології організації виробництва туристичних, екскурсійних послуг. Складання актуальної нормативно-правової бази, яка регулює діяльність організації, установи, підприємства, громади по наданню туристичних послуг. Визначення способів взаємодії з клієнтами та партнерами фахівців організацій, підприємств, установ та сільських громад, які надають туристичні послуги. Здійснення поетапного опису організаційно-технологічного процесу виробництва туристичних послуг та участь персоналу на кожній операції.

Третій – це аналіз власної участі в процесі в організаційно-технологічному процесі виробництва туристичних послуг. Виконання індивідуального завдання як визначення проблеми та вирішення якої становитиме основу курсового дослідження.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів – 7,5	Галузь знань 24 Сфера послуг	Нормативна	
Розділів – 3	Спеціальність 242 Туризм і рекреація	Рік підготовки: 3	
Загальна кількість годин – 225		6 -й сем	7-й сем
		Лекції	
Кількість тижнів 6 сем – 2 Кількість тижнів 7 сем – 3	Освітньо-професійна програма Туристичне обслуговування	Практичні, семінарські	
		40 год.	90 год.
		Лабораторні	
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Самостійна робота	
		50 год.	45 год.
		Вид контролю:	
		диференційований залік	диференційований залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою виробничої практики є формування розуміння у здобувачів освіти організаційно технологічного процесу виробництва туристичних послуг підприємствами, установами та організаціями туристичної, екскурсійної, рекреаційної діяльності; професійного мислення щодо планування, просування та оцінки туристичних послуг; навичок виконання технологічних операцій з обслуговування туристів, організації екскурсійної діяльності на базі музейних установ та взаємодії з представниками місцевих громад для забезпечення якісного сервісу.

Завдання виробничої практики:

- вивчити структуру організацій, підприємств, установ як виробників туристичних послуг та технологію організації виробництва туристичних, екскурсійних та дозвіллевих послуг;
- сформулювати нормативно-правову базу, що регулює діяльність організації, установи, підприємства, громади, які надають туристичні послуги;
- проаналізувати методи взаємодії з клієнтами та партнерами фахівців організацій, підприємств, установ та сільських громад які надають туристичні послуги;
- описати організаційно-технологічний процес виробника туристичних послуг;
- вивчити специфіку музейного обслуговування шляхом ознайомлення з правилами замовлення групових та індивідуальних екскурсій, порядком придбання квитків та вимогами до поведінки груп у музеях;
- опанувати алгоритми роботи в CRM «Мої туристи» – навчитися реєструвати клієнтів, створювати заявки на бронювання;

- дослідити локальні туристичні ресурси громади – вивчити перелік об'єктів історико-культурної та природної спадщини, що доступні для відвідування в межах конкретної громади;
- сформувати пакет супровідних документів та навчитися заповнювати договори, ваучери, пам'ятки та страхові поліси;
- розробити екскурсійний продукт – підготувати технологічну карту маршруту, що включає відвідування музейних об'єктів.

3. Очікувані результати практики

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9. Здатність діяти доброчесно, керуватися етичними нормами в особистій, навчальній та професійній діяльності, демонструвати нульову толерантність до корупції.

СК 1. Здатність застосовувати на практиці знання з правового регулювання сфери туризму і рекреації в Україні.

СК 4. Здатність проводити моніторинг ринку туристичних і рекреаційних послуг.

СК 7. Здатність виконувати вимоги законодавства щодо забезпечення безпеки туристів і рекреантів, збереження їх майна, охорони туристичних ресурсів України і довкілля.

СК 8. Здатність документально забезпечувати технологічні процеси туристично-рекреаційної діяльності та проводити їх економічні розрахунки.

СК 9. Здатність використовувати у професійній діяльності інформаційні технології.

СК 10. Здатність застосовувати організаційні й технологічні процеси суб'єкта туристично-рекреаційної сфери.

СК 12. Здатність застосовувати принципи психології у професійній діяльності.

СК 15 Здатність і готовність до самостійної теоретичної та практичної діяльності з розробки і реалізації проєктів у туристичній сфері.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.

РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 2. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності, охорони довкілля у професійній діяльності.

РН 3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності.

РН 7. Інформувати споживачів про умови надання туристично-рекреаційних послуг.

РН 8. Застосовувати навички клієнтоорієнтованого сервісу у професійній діяльності.

РН 9. Брати участь у підготовці проєктів договорів туристичного, рекреаційного, екскурсійного, готельного обслуговування.

РН 10. Забезпечувати процес комплексного обслуговування клієнтів під час надання туристично-рекреаційних послуг та реалізації туристичного продукту.

РН 11. Застосовувати знання з основ психології, що сприяють розвитку загальної культури, для розв'язання професійних задач.

РН 12. Застосовувати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

РН 15. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для розв'язання професійних задач.

РН 18. Застосовувати проєктний підхід в процесі розробки туристичного продукту, виявляти потреби цільової аудиторії, передбачати ризики реалізації здійснювати ціноутворення відповідно до економічної ситуації на ринку.

4. Зміст та структура практики

Розділ 1.

Підготовчо-ознайомчий етап та організаційно-правове регулювання діяльності суб'єкта туристичної індустрії

Тема 1. Організаційно-методичне забезпечення практики, безпека життєдіяльності та нормативний інструктаж

Відвідування установочної конференції з виробничої практики. Ознайомлення з програмою, метою, завданнями та методичними вимогами до проходження практики. Проходження інструктажів з охорони праці, техніки безпеки, цивільного захисту та внутрішнього трудового розпорядку на базі практики.

Тема 2. Вхідний аналіз діяльності суб'єкта туристичної діяльності за даними відкритих джерел

Дослідження загальнодоступних інформаційних ресурсів бази практики (офіційного вебсайту, соціальних мереж, публічних реєстрів). Вивчення місії, специфіки функціонування, статутних завдань, матеріально-технічної бази та асортименту послуг підприємства/установи.

Тема 3. Індивідуальне планування практики та розробка науково-практичної проблематики для курсового дослідження

Складання та затвердження індивідуального графіка проходження практики з керівниками від навчального закладу та підприємства. Формування структури та пропозицій до індивідуального завдання з метою подальшої апробації результатів у курсовій роботі.

Тема.4. Систематизація та аналіз нормативно-правової бази функціонування суб'єктів туристичної сфери (за місцем практики)

Формування систематизованого реєстру нормативно-правових актів (Законів України, підзаконних актів, державних стандартів, ліцензійних умов та локальних актів органів місцевого самоврядування), що регламентують надання туристичних послуг на базі практики.

Тема 5. Систематизація та підведення підсумків першого тижня практики: оцінка організаційно-правових засад функціонування бази практики

Комплектування та систематизація первинних матеріалів, зібраних під час підготовчо-ознайомчого етапу. Узагальнення результатів аналізу нормативно-правового забезпечення та статутних документів суб'єкта туристичної діяльності / громади. Оформлення звітної документації за перший тиждень практики (щоденник практики, аналітичні довідки). Коригування та остаточне узгодження з керівниками практики індивідуального завдання та графіку збору практичного матеріалу для курсового дослідження.

Розділ 2.

Практично-технологічний етап практики

Тема 6. Дослідження організаційної структури управління та функціонального розподілу праці персоналу (за місцем практики)

Безпосередній аналіз організаційно-управлінської структури суб'єкта господарювання, штатного розкладу, посадових інструкцій, кваліфікаційних вимог та внутрішньо корпоративних зв'язків.

Тема 7. Моделювання та опис організаційно-технологічного процесу виробництва туристичних і дозвілєвих послуг

Опис технологічного циклу виготовлення, комплектування та реалізації туристичного продукту із визначенням ступеня залученості персоналу на кожній операції.

Тема 8. Комунікативні технології та стратегії взаємодії з суб'єктами ринку та споживачами туристичних послуг

Дослідження практичних методів комунікативної політики закладу місця практики. Канали взаємодії з клієнтами. Партнерські взаємовідносини із

зкладами розміщення, харчування, музейними установами та суб'єктами сільського туризму.

Тема 9. Аналіз асортименту та технологій надання послуг суб'єктом туристичної індустрії

Класифікація та асортиментний аналіз базових, додаткових і супутніх послуг бази практики. Систематизація номенклатури та структури послуг (основними, додатковими, анімаційними та супутніми) відповідно до специфіки підприємства/установи (готель, музей, турфірма). Аналіз цільових аудиторій, цінової політики, сезонності та форматів обслуговування споживачів.

Тема 10. Систематизація та підведення підсумків другого тижня практики. Оцінка технологічних процесів та якості обслуговування на базі практики

Узагальнення та критичний аналіз результатів практично-технологічного етапу практики. Систематизація зібраних даних щодо організаційно-технологічних процесів, цифрових інструментів менеджменту, комунікаційної політики закладу. Комплектування та систематизація первинних матеріалів, технологічних карт, документів і скриншотів цифрових систем, зібраних протягом другого тижня практики. Узагальнення результатів аналізу технології виробництва послуг, комунікацій закладу бази практики. Оформлення звітної документації за другий тиждень практики (щоденник практики, аналітичні довідки, чек-листи доступності) та звірка стану виконання індивідуального завдання з керівником практики.

Розділ 3.

Аналітично-проектний етап, виконання індивідуального завдання та систематизація результатів практики

Тема 11. Рефлексивний аналіз та самооцінка ефективності власної діяльності в організаційно-технологічному процесі

Систематизація результатів власної виконавської та операційної діяльності, оцінка рівня здобутих фахових компетентностей та особистого внеску у виробничі процеси бази практики.

Тема 12. Оформлення індивідуального завдання / рекомендацій

Опис авторської розробки (екскурсія, буклет, пост, рекламний ролик тощо), обґрунтування її концепції, практичної цінності та відповідності потребам бази практики. Формування практичних рекомендацій щодо впровадження розробленого продукту в діяльність суб'єкта туристичної сфери.

Тема 13. Систематизація та комплектування матеріалів підсумкового звіту з практики

Узагальнення зібраних первинних матеріалів, оформлення текстової частини звіту та додатків (договорів, ваучерів, технологічних карт, результатів індивідуального завдання) відповідно до академічних стандартів. Отримання відгуків та характеристики.

Тема 14. Апробація результатів практики та публічний захист розробленого проєкту

Підготовка мультимедійної презентації, доповіді та публічний захист результатів виробничої практики перед комісією.

5. Тематичний план практики

№	Тема	Вид діяльності	Місце пров-я	Кількість годин	Звітність
Розділ 1 Підготовчо-ознайомчий етап та організаційно-правове регулювання діяльності суб'єкта туристичної індустрії					
1	Тема 1. Організаційно-методичне забезпечення практики, безпека життєдіяльності та нормативний інструктаж	Участь в установочній конференції, слухання інструктажів, опрацювання нормативних документів з ОП та ТБ, вивчення трудового розпорядку.	Навчальний заклад / База практики (дистанційно)	18	Оформлений лист інструктажу, щоденник практики
2	Тема 2. Вхідний аналіз діяльності суб'єкта туристичної діяльності за даними відкритих джерел	Збір та аналіз інформації у мережі Інтернет, моніторинг сайтів, соцмереж, реєстрів; систематизація первинних аналітичних даних.	База практики / Дистанційно	18	Аналітична довідка про базу практики
3	Тема 3. Індивідуальне планування практики та розробка науково-практичної проблематики для курсового дослідження.	Консультації з керівниками практики, проектування індивідуального планового графіка, обґрунтування структури дослідження.	Навчальний заклад / База практики	18	Затверджений індивідуальний план практики
4	Тема 4. Систематизація та аналіз нормативно-правової бази функціонування суб'єктів туристичної сфери (за місцем	Опрацювання юридичних баз даних, групування НПА за рівнями ієрархії, укладання та заповнення зведеної таблиці-реєстру НПА.	База практики / Дистанційно	18	Систематизований реєстр НПА

	практики)				
5	Тема 5. Систематизація та підведення підсумків першого тижня практики: оцінка організаційно-правових засад функціонування бази практики	Систематизація та узагальнення матеріалів за 1-й тиждень, внесення записів до щоденника, складання проміжного аналітичного звіту.	База практики / Дистанційно	18	Заповнений щоденник (1-й тиж.), проміжний звіт
Розділ 2 Практично-технологічний етап практики					
6	Тема 6. Дослідження організаційної структури управління та функціонального розподілу праці персоналу (за місцем практики)	Ознайомлення зі штатним розкладом, посадовими інструкціями; побудова схеми організаційної структури управління закладу.	База практики	18	Схема організаційної структури, аналітичний опис
7	Тема 7. Моделювання та опис організаційно-технологічного процесу виробництва туристичних послуг	Спостереження та фіксація операційних процесів, опис технологічного маршруту обслуговування, вивчення функціоналу CRM-систем.	База практики	18	Опис технологічного процесу, схеми
8	Тема 8. Комунікативні технології та стратегії взаємодії з суб'єктами ринку та споживачами туристичних послуг	Дослідження B2C та B2B комунікаційних каналів, моніторинг клієнтських відгуків, оцінка договорів про співпрацю з партнерами.	База практики	18	Характеристика комунікаційної політики
9	Тема 9. Аналіз асортименту послуг закладу бази практики та їх доступність.	Класифікація асортименту послуг, проведення натурного аудиту фізичної доступності приміщень, тестування сайту/сервісів на доступність.	База практики	18	Перелік та опис послуг
10	Тема 10. Систематизація та підведення підсумків другого тижня практики: оцінка технологічних	Узагальнення даних другого тижня, оформлення технологічних карт і скриншотів, заповнення щоденника практики	База практики / Дистанційно	18	Заповнений щоденник (2-й тиж.), проміжний звіт

	процесів та якості обслуговування на базі практики	та звірка завдань.			
Розділ 3 Аналітично-проектний етап, виконання індивідуального завдання та систематизація результатів практики					
11	Тема 11. Рефлексивний аналіз та самооцінка ефективності власної діяльності в організаційно-технологічному процесі	Проведення самоаналізу та рефлексії власної діяльності, оцінювання набутих практичних умінь та навичок, формулювання висновків.	Навчальний заклад / База практики	9	Таблиця рефлексивного самоаналізу
12	Тема 12. Оформлення індивідуального завдання / рекомендацій	Моделювання та розробка авторського туристичного/медійного продукту, проектування макетів, технологічних карт, формування рекомендацій.	База практики / Дистанційно	9	Матеріали авторської розробки (проект)
13	Тема 13. Систематизація та комплектування матеріалів підсумкового звіту з практики	Формування та верстка підсумкового звіту з практики, систематизація додатків, оформлення щоденника, отримання характеристики.	Навчальний заклад / База практики	18	Повністю зкомплектований звіт, характеристика щоденник
14	Тема 14. Апробація результатів практики та публічний захист розробленого проекту.	Підготовка слайдів мультимедійної презентації, написання тез виступу, публічна доповідь та захист результатів роботи перед комісією.	Навчальний заклад (коледж)	9	Презентація, текст доповіді
Разом				225	

7. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання виконується здобувачем освіти за місцем проходження практики відповідно до специфіки діяльності бази практики та спрямовується на формування професійних компетентностей у сфері туристичного обслуговування, організації рекреаційної діяльності, цифровізації туристичних послуг та забезпечення якості обслуговування споживачів.

Варіант 1. Для здобувачів освіти, які проходять практику в туристичних агентствах і туристичних операторах

Тема завдання: «Розроблення та цифрове супроводження туристичного продукту для внутрішнього туризму».

Здобувач освіти повинен:

- дослідити туристично-рекреаційний потенціал обраної територіальної громади або регіону України;
- розробити програму туристичного маршруту (туру вихідного дня або короткострокового туру);
- здійснити розрахунок вартості туристичного продукту;
- підготувати пакет інформаційних матеріалів для туриста;
- описати порядок оформлення заявки клієнта з використанням сучасних цифрових технологій;
- визначити особливості обслуговування різних категорій споживачів туристичних послуг, зокрема осіб з інвалідністю, ветеранів, внутрішньо переміщених осіб та інших маломобільних груп населення;
- підготувати презентацію розробленого туристичного продукту.

Варіант 2. Для здобувачів освіти, які проходять практику в закладах готельного господарства

Тема завдання: «Удосконалення технології обслуговування гостей у закладі розміщення».

Здобувач освіти повинен:

- проаналізувати організацію процесу приймання, реєстрації та розміщення гостей;
- розробити технологічну карту обслуговування споживачів на одному з етапів готельного сервісу;
- охарактеризувати використання цифрових технологій у діяльності закладу розміщення;
- підготувати пропозиції щодо підвищення якості обслуговування та безпеки гостей;
- розробити інформаційну пам'ятку для гостей щодо правил перебування в закладі та дій у надзвичайних ситуаціях;
- здійснити умовний розрахунок вартості проживання та додаткових послуг для різних категорій споживачів;
- підготувати звіт із пропозиціями щодо вдосконалення роботи закладу.

Варіант 3. Для здобувачів освіти, які проходять практику в музеях, туристично-інформаційних центрах, культурно-освітніх установах

Тема завдання: «Удосконалення екскурсійного обслуговування та інформаційного забезпечення відвідувачів».

Здобувач освіти повинен:

- проаналізувати систему організації екскурсійного обслуговування установи;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення інформаційного супроводу відвідувачів;
- підготувати інформаційні матеріали до експозиції, туристичного об'єкта або екскурсійного маршруту;
- розробити проєкт цифрових інформаційних ресурсів (QR-кодів, аудіогіда, електронного буклета або віртуальної екскурсії);
- охарактеризувати можливості використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у роботі установи;
- підготувати пропозиції щодо організації роботи з відвідувачами в умовах надзвичайних ситуацій;
- представити результати виконаного завдання у формі презентації або аналітичного звіту.

Варіант 4. Для здобувачів освіти, які проходять практику за кордоном (Болгарія)

- дати загальну характеристику підприємства місця практики;
- ознайомитися із нормативними документами, що регулюють діяльність закладу місця практики;
- описати технологічний процес та штатну структуру підприємства місця практики;
- описати операційний процес власної позиції в структурі технологічного процесу та скласти перелік функціональних обов'язків);
- охарактеризувати інновації підприємства в їх системі обслуговуванні;
- підготувати пропозиції щодо організації роботи з відвідувачами;
- представити результати виконаного завдання у формі презентації та звіту та висвітлення досвіду на сторінках сайту коледжу.

8. Види контролю і система накопичення балів

Компонент оцінювання	Макс. балів	Що конкретно оцінюється та критерії нарахування
1. Дисципліна та поточна робота (оцінка бази практики)	30	Дотримання графіка роботи (10 б.): своєчасне прибуття на базу практики, дотримання правил внутрішнього розпорядку, охорони праці та професійної етики. Якість виконання завдань (10 б.): відповідальність, самостійність, точність і повнота виконання доручень керівника практики від бази практики. Ведення щоденника практики (10 б.): систематичність записів, повнота відображення виконаних робіт, наявність необхідних підписів та відміток
2. Якість звіту з практики (оцінка)	30	Змістове наповнення звіту (10 б.): повнота висвітлення діяльності бази практики,

<i>керівника від коледжу)</i>		характеристика її структури та напрямів роботи. Аналіз професійної діяльності (10 б.): обґрунтованість висновків, аналіз виробничих процесів, використання сучасних технологій та сервісів у сфері туризму й рекреації. Оформлення звіту (10 б.): відповідність встановленим вимогам, логічність структури, наявність додатків, грамотність викладу матеріалу
3. Виконання індивідуального завдання	20	Якість виконання завдання (10 б.): актуальність, практична спрямованість, самостійність та глибина опрацювання теми. Підтвердження результатів виконання (10 б.): наявність розроблених матеріалів, розрахунків, схем, презентацій, інформаційних продуктів або інших результатів, що демонструють виконання індивідуального завдання
4. Захист звіту з практики	20	Презентація результатів практики (10 б.): логічність, структурованість та змістовність доповіді, уміння презентувати результати своєї роботи. Відповіді на запитання комісії (10 б.): рівень володіння професійною термінологією, розуміння змісту виконаних робіт та здатність обґрунтовувати власні висновки
РАЗОМ	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка (Національна / ECTS)	Дисципліна та поточна робота (30 б.)	Якість звіту з практики (30 б.)	Індивідуальне завдання (20 б.)	Публічний захист звіту (20 б.)
90–100	Відмінно (A)	Ідеальна дисципліна. Студент проявив себе як готовий фахівець. Зразкова характеристика від бази практики (готелю, музею, турфірми чи ТГ). Щоденник заповнений бездоганно.	Звіт бездоганно структурований. Усі розділи (безпека, робота з Дією, обслуговування «своїх туристів», ПРРО, турзбір громади) розкриті повністю з актуальними даними.	Виконано на найвищому рівні. Портфоліо в додатках є повним: містить чіткі скриншоти з PMS/CRM, зразки шерингу через Дію, реальні чеки ПРРО.	Блискуча доповідь. Студент вільно оперує технологічними поняттями, безпомилково і покроково пояснює будь-яку цифрову чи безпекову процедуру.
85–89	Дуже добре (B)	Зразкова дисципліна. Студент активно долучався до діяльності підприємства, допомагав адаптувати процеси під умови воєнного стану. Позитивна характеристика.	Текст звіту якісно структурований за розділами. Опис містить глибокий аналіз безпекових стандартів, діджиталізації та інтеграції об'єкта в е-мапи громади.	Завдання має високу практичну цінність. Додатки укомплектовані заповненими е-документами та скриншотами програм, є дрібні огріхи в оформленні.	Логічний виклад матеріалу. Студент чітко аргументує рішення, але припустився 1-2 дрібних неточностей у відповідях на специфічні фінансові чи правові питання.

75–84	Добре (C)	Висока виконавська дисципліна та відповідальність. Завдання керівників виконувалися вчасно. Щоденник підписаний та завірений печаткою підприємства.	Усі розділи звіту наявні та розкриті. Технологічні процеси описані правильно (робота в мережі, безбар'єрність, облік турзбору). Є незначні зауваження до оформлення тексту.	Завдання вирішене самостійно. До звіту додано більшість обов'язкових додатків: скриншоти з бази даних, згенеровані інвойси чи тестові чеки.	Студент вільно володіє матеріалом, чітко доповідає про результати практики, правильно відповідає на більшість запитань щодо діджитал-інструментів.
70–74	Задовільно (D)	Стабільна дисципліна, зауважень немає. Щоденник оформлений належним чином, але заповнений дещо формально, без деталізації щоденних операцій.	Звіт відповідає структурі. Проведено базовий безпековий аудит, описано обслуговування ВПО/ветеранів, проте аналіз електронної комерції та ПРРО є поверхневим.	Завдання виконано повністю. Проте в додатках наявні лише типові або незаповнені бланки документів, мало реальних скриншотів робочих екранів цифрових систем.	Студент загалом розуміє логіку процесів, але під час відповідей на запитання комісії щодо безпаперової реєстрації чи нарахування збору потребує навідних підказок.
60–69	Достатньо (E)	Студент відвідував базу практики, але працював без ініціативи, виконував лише мінімальні вказівки. Щоденник містить технічні помилки чи пропуски днів.	Усі розділи наявні, проте їхній зміст занадто стислий. Цифрові інструменти (CRM, ПРРО, Дія) описані суто теоретично, без прив'язки до реальних операцій на робочому місці.	Завдання виконано за шаблоном, без самостійного аналізу. Додано мінімальну кількість додатків (наприклад, лише один договір, але немає скриншотів програм).	На захисті студент відповідає невпевнено, плутає послідовність кроків у цифровому шерингу документів або алгоритм дій під час повітряної тривоги.
35–59	Незадовільно (FX)	Систематичні порушення графіку роботи, зауваження від керівника від підприємства чи громади. Щоденник ведався нерегулярно або не підписаний.	Структуру звіту суттєво порушено. Відсутні ключові розділи (робота з Дією, укриття). Опис має характер застарілого тексту, скопійованого з інтернету.	Завдання виконане частково або формально. У звіті повністю відсутні практичні додатки (скриншоти CRM, чеки ПРРО або е-інвойси).	Студент не орієнтується в матеріалі власного звіту, не може пояснити базові операційні алгоритми (як зчитати код Дії чи як оформити ваучер).

9. Рекомендована література

1. Агафонова Л. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: навч. посібник. Київ : Знання України, 2021. 352 с.
2. Бугіль С. Я. Економіка туристичного підприємства : конспект лекцій. Львів : ЛНАУ, 2020. 106 с.
3. Брусільцева Г. М., Зима О. Г. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 214 с.
4. Журавльова С.М. Технологія готельної справи : Навчальний посібник. / С. М. Журавльова, В. М. Зайцева, Т. В. Каптюх. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 264 с.
5. Світлична В. Ю., Александрова С. А. Економіка туризму : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 167 с.
6. Лавренко В. Практичне музеєзнавство. Дніпро : ЛІРА, 2023. 116 с.
7. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
8. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
9. Про електронну комерцію : Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19> .
10. Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80>
11. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
12. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29.06.1995 № 249/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80>
13. Лисюк Т.В. Організація туристичних подорожей. (Туроперейтинг). Методичні рекомендації до практичних робіт. / Т.В. Лисюк , О.С. Терещук. Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2020. 79 с.
14. Любіцева О.О. Методика розробки турів: навч. посіб. / О. О. Любіцева. – Київ: Альтерпрес, 2013. 104 с.
15. Михайліченко Г.І. Туроперейтинг: підручник. К.: Київ. нац. тогр.-екон. ун-т, 2018. 304 с.

Інформаційні ресурси

1. Державне агентство розвитку туризму України (ДАРТ): офіційний вебсайт. URL: <https://www.tourism.gov.ua/> .
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> .
3. Офіційний туристичний портал міста Запоріжжя «Запоріжжя. Сім шляхів до пригод» : мапи, маршрути, афіші. URL: <https://zaporizhzhia.city/> .

4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> .
5. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 № 2026-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14> .
6. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> .
7. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12> .
8. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> .
9. Туристична бібліотека Tourlib.net: електронний ресурс. URL: <http://tourlib.net/> .
10. Туристична мережа «Відпочинок 365»: офіційний сайт. URL: <https://365poshtar.com/> .
11. Tourism for Sustainable Development Goals: UN Tourism Platform. URL: <http://tourism4sdgs.org/> .
12. Tourism Statistics: UN Tourism Electronic Library (e-UNWTO). URL: <https://www.e-unwto.org/toc/unwtotfb/current>.